

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
nadaljevanje 15. seje (28. januar 2020)

Sejo so vodili predsednik mag. Dejan Židan in podpredsedniki Tina Heferle, Branko Simonovič in Jože Tanko.

Seja se je začela ob 9. uri.

1. TRAK: (TB)

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, gospe in gospodje! Začenjam z nadaljevanjem 15. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Tadeja Šuštar, gospa Nada Brinovšek in gospa Mateja Udovč, od 15. ure dalje. Vse prisotne še enkrat vljudno pozdravljam.

S tem spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VIŠINI POVRAČIL STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM IN NEKATERIH DRUGIH PREJEMKOV, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložilo 5 tisoč volivk in volivcev, zato dajem besedo predstavnici predlagateljca, gospe Majdi Marolt.

Gospa Majda, 5 minut je vaših.

Izvolite.

MAJDA MAROLT: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani vsi prisotni. Vesela sem, da vam lahko danes predstavim predlog zakona o spremembah Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkih, ki je rezultat sodelovanja Sindikata komunale varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije in Zbornice komunalnega gospodarstva. Predlog zakona je bil vložen s podporo preko 7 tisoč overjenih podpisov volivk in volivcev. Osredotočam se le na komunalno dejavnost, glede na to, da sva predlagateljca reprezentativna organizacija delojemalcev in delodajalcev, s področja dejavnosti komunale, vendar pa enako smiselno velja za vse dejavnosti, na katere vpliva Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkih.

Glavni namen predlaganega zakona je odprava omejitev kolektivnega dogovarjanja in odprava neenake obravnave zaposlenih v komunalni dejavnosti. Ob tem je treba še posebej poudariti, da gre za dejavnost, v kateri delo opravljajo delavci, katerih fizični napor je zagotovo potrebno upoštevati pri odmeri višine povračila stroška za prehrano. Poleg tega, pa je tu še dejstvo, da pretežna večina delavcev, svoje delo opravlja po terenu, delo se opravlja vse dni v letu in v vsakršnih vremenskih pogojih. Zakon o delovnih razmerjih je koncipiran na način, da se socialni partnerji, seveda, glede na specifičnost posameznih dejavnosti, dogovorijo o načinu in višini povračil stroškov prehrane. Temeljni instrument za urejanje povračila stroškov, je skladno z navodilom Zakona o delovnih razmerjih, ureditev v kolektivnih pogodbah dejavnosti. Predlagana sprememba Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in

nekaterih drugih prejemkih, bo torej omogočila skupini državljanov, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena, da si bodo med delom lahko zagotovilo primerno prehrano. Socialnim partnerjem bo omogočena svoboda pri usklajevanju višine prejemkov zaposlenih. Socialni partnerji, sindikati in delodajalci, smo se namreč dogovorili za primerno višino povračila stroškov prehrane za zaposlene v komunalni dejavnosti in ob tem seveda upoštevali specifične dejavnosti, vendar pa ta hip še velja zakon, ki preprečuje, da bi dogovorjena višina povračila stroškov prehrane, veljala za vse zaposlene.

Zaposleni v podjetjih, ki so v pretežni lasti lokalnih skupnosti, tako prejemajo nižje povračilo stroškov prehrane, kot pa zaposleni v podjetjih, ki so v zasebni lasti. Predlagana sprememba zakona odpravlja prav te omejitve, ki neutemeljeno povzročajo neenakosti med zaposlenimi v komunalni dejavnosti, ki jih zavezuje kolektivna pogodba komunalnih dejavnosti. Obenem pa predlagana sprememba zakona preprečuje nastanek pravne praznine s tem, ko zakon

2. TRAK: (SC) - 9.05

(nadaljevanje) ostaja v veljavi za vsa tista področja oziroma dejavnosti, kjer ni socialnega dialoga oziroma ni sklenjena kolektivna pogodba dejavnosti. V takem primeru bo še vedno moč uporabiti določila zakona. Poudarjam, da se s to predlagano spremembo Zakona o spremembah Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkih odpravlja ne enako obravnava zaposlenih v komunalni dejavnosti, ki opravljajo nevarna in težka fizična dela v težkih pogojih dela, zato je nujno, da imajo zagotovljeno ustrezno prehrano. Najlepša hvala za vašo pozornost.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa Maroltova, za vašo obrazložitev. Pristojno delovno telo je Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide, zato predajam besedo predsedniku gospodu Vojku Staroviću. Gospod poslanec, izvolite.

VOJKO STAROVIĆ (PS SAB): Hvala za besedo, predsednik.

Spoštovani!

K Predlogu zakona o spremembah Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom nekaterih drugih prejemkov je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve, invalide kot matično delovno telo. Predlog zakona, ki ga je Državnemu zboru na podlagi 88. člena Ustave in 58. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi in 114. člena Poslovnika Državnega zbora v obravnavo predložilo več kot 5 tisoč volivcev. Pri odboru so sodelovali predstavniki predlagateljev, predstavniki Vlade, predstavnica Zakonodajno-pravne službe, predstavnica Državnega sveta in predstavnik Sindikata. Predstavnika predlagateljev sta predstavila predlog zakona, predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da so s predlaganimi amandmaji njihove pripombe ustrezno upoštewane. V redakciji pa bodo ustrezno popravili tudi naslov. Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki ga je na seji odbora predstavila njihova predstavnica v svojem imenu predlog zakona podpira. Vlada v pisnem mnenju, ki ga je na odboru predstavil državni sekretar v obravnavi predloga zakona ne nasprotuje. V razpravi so vsi

razpravljavci podprli predlog sprememb. Izraženo je bilo zadovoljstvo, da se socialnim partnerjem pušča določena avtonomija pri urejanju delovno pravnih razmerij. Sindikat komunale, varovanje in poslovanje z nepremičninami Slovenije in Zbornica komunalnega gospodarstva sta vložili več kot sedem tisoč podpisov za spremembo zakona. Vsi razpravljavci so se strinjali, da je smiselno in pravično, da se ugotovljena diskriminacija odpravi seveda pa želijo, da sprememba ne bi vplivala na povečanje stroškov dela tako, da bi se vsi stroški prilili na končne uporabnike in bi se zvišale cene komunalnih storitev, na kar je v svojem mnenju opozarjala tudi Vlada. Vlada je v okviru iskanja rešitev z razveljavitvijo obravnavanega zakona tudi opozarja, da se vse več veljavnih predpisov sklicuje na ta zakon, zato bi zgolj z razveljavitvijo brez predhodne ureditve tega vprašanja nastala pravna praznina, ki bi povzročala težave pri izvajanju teh predpisov. V nadaljevanju razprave je bilo poudarjeno, da je neenakopravno obravnavo zaposlenih v družbah na tem področju potrebno odpraviti nenazadnje ima tudi kakovostna prehrana neposredni vpliv na zdrave delavce, ki bi morala biti cilj vsakega delodajalca. Odbor je sprejel svoje amandmaje in glasoval o vseh členih skupaj ter jih sprejel. Pripravljen je dopolnjen predlog zakona.

Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod predsednik, odbora za predstavitev stališča odbora.

S tem, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, prehajamo na obrazložitev stališč poslanskih skupin. Še pred tem pa dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju.

Izvolite.

GOSPOD _____: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci! Glede sprememb in dopolnitev Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, ki jih Državni zbor obravnava danes želimo uvodoma pojasniti, da je Ministrstvo za delo, družino,

3. TRAK: (DAG) - 9.10

(nadaljevanje) socialne zadeve in enake možnosti na predlog Gospodarske zbornice Slovenije, Zbornice komunalnega gospodarstva in sindikalnih organizacij že v letu 2017 pripravilo Predlog zakona o prenehanju veljavnosti Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, s katerim bi se veljavni zakon razveljavil.

V okviru medresorskega usklajevanja je bil nato v zvezi z ureditvijo prejemkov delavcev, ki so zaposleni v družbah, za katere velja ta zakon, izražen pomislek, da je pri oceni položaja teh delavcev treba upoštevati manjšo podvrženost tržnim tveganjem in s tem povezano vprašanje, ali je zakonska ureditev vprašanj, ki jih ureja zakon, še potrebna. Pogosto gre namreč za subjekte, ki so ustanovljeni s posebnim namenom, da zadovoljujejo potrebe splošnega interesa, in ki ne delujejo v pogojih proste konkurence na trgu z drugimi subjekti. Obenem je bila predlagana možnost, da se sprejme nov zakon, ki bi nadomestil Zakon o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih

skupnosti in katerega vsebina bi bila razširjena z vprašanji, ki jih ureja Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov.

Na 314. seji Ekonomsko-socialnega sveta je bila Vlada Republike Slovenije nato pozvana k pripravi ustreznega predpisa, na podlagi katerega bo prenehal veljati Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov. Med vsemi udeleženi resorji je potekalo iskanje najustreznejših rešitev v smeri alternativnih možnosti normativne ureditve prejemkov delavcev v družbah, za katere velja predmetni zakon. Prav tako je bil pripravljen tudi pregled posledic vpliva na prejemke delavcev v primeru prenehanja veljavnosti zakona, kar je postala podlaga za pripravo ustreznih rešitev.

Že pred zaključkom procesa priprave vladnega predloga zakona pa je bil dne 4. novembra 2019 vložen predlog sprememb in dopolnitev zakona, ki ga je vložila skupina volivk in volivcev. Na podlagi rešitve, ki jo predvideva predlog spremembe zakona, bodo delavci, zaposleni v gospodarskih družbah, ki jih zavezuje Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, upravičeni do povračila stroškov v višini, kot je določena z zakonom oziroma na njegovi podlagi le, če ne bi bila s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti določena drugačna ureditev. Vlada predlogu sprememb in dopolnitev, kot smo slišali, ne nasprotuje. Treba pa je opozoriti, da bo sprememba pomenila povečane stroške za nekatera povračila zaposlenim v organizacijah, ki spadajo v širši pomen javnega sektorja, ter s tem dodaten pritisk na zvišanje cen storitev opravljanja javne službe. Ne glede na izjavo predlagatelja, da predlog nima neposrednih posledic za državni proračun, bi bilo treba za ustrezno odločitev ugotoviti tudi morebitna tveganja oziroma vpliv na proces pogajanj s sindikati javnega sektorja. V povezavi z zavezo Vlade Republike Slovenije v Sporazumu o razreševanju stavkovnih zahtev, da bo pričela pogajanja o odpravi še preostalih varčevalnih ukrepov v javnem sektorju, bo namreč predmet pogajanj tudi vsebina, ki je predmet tega gradiva.

Najlepša hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod državni sekretar.

Zdaj smo pa res pri stališčih poslanskih skupin. Besedo imate kot prvi, gospod Vojko Starovič, Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek. Izvolite, gospod poslanec.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Hvala, predsedujoči.

Še enkrat pozdrav!

Sindikata komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije je septembra lani skupaj z Zbornico komunalnega gospodarstva vložil predlog za začetek postopka za spremembo Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkih. Omenjeni zakon je bil sprejet leta 1997 z namenom enotne ureditve izplačila določenih stroškov v zvezi z delom na področju negospodarskih dejavnosti. Dvakrat so bile nato sprejete njegove spremembe, z Zakonom o uravnoteženju javnih financ, ki je bil sprejet maja 2012, pa je veljavnost zakona prenehala za vse druge subjekte, razen za delodajalce, ki so v večinski lasti lokalnih skupnosti oziroma države. Prejemki se za te delavce izplačujejo pod pogojem in na način, določen s kolektivnimi pogodbami dejavnosti, vendar v višini, ki je določena v zakonu, ta pa je 4,61 za prehrano, za razliko od drugih, kjer je 6,12 evra.

V Poslanski skupini SAB pozdravljamo iniciativo sindikata in zbornice po odpravi

omejitev, ki neutemeljeno povzročajo neenakosti med zaposlenimi. S spremembo zakona se socialnim partnerjem priznava pristojnost avtonomne ureditve pravic in obveznosti iz delovnih razmerij in se jim omogoča svobodo pri odpravi socialne neenakosti

4. TRAK: (NB) – 9.15

(Nadaljevanje) med zaposlenimi, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena. S predlogom se tako uveljavlja načelo »in favorem«, iz katerega izhaja splošno delovnopravno pravilo, da se pravice in obveznosti ne določajo kot maksimalni, ampak kot minimalni delovni standard, ki jih je mogoče na kolektivni ravni nadgraditi oziroma urediti za delavca ugodneje. Višina povračil stroškov določen s tem zakonom veljajo le v kolikor ni s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti določeno drugače. Predlagane zakonske spremembe predstavljajo ustrezno začasno rešitev, ki omogoča upoštevanje dogovorov dorečenih v okviru socialnega dialoga in določb zakona, ki ureja delovna razmerja dokler se v vladnem medresorskem usklajevanju ne doreče primernejša in bolj celovita rešitev. V Poslanski skupini SAB smo zadovoljni, da je predlog sprememb nastal ob širšem soglasju vseh deležnikov, Vlade, sindikata, delodajalca in tudi ekonomsko-socialnega sveta. Ob tej priložnosti pozivam Vlado naj čim prej pristopi k celoviti rešitvi problematike.

Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala gospod poslanec.

Gospod Jurij Lep, v imenu Poslanske skupine Desus.

Izvolite.

JURIJ LEP (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, predlagateljica, kolegice in kolegi!

Predlog spremembe zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov je, da v nizu treh zakonskih besedil, ki odpravljajo različnost ureditve, ki na pravice in položaj delavcev delujejo diskriminatorno. Spornim naj, da bi decembra sprejeto spremembo zakona o delovnih razmerjih v zvezi s prostim dnevom za starše prvošolce, jutri pa bomo obravnavali in predvidevam, da tudi sprejeli še eno zakonsko besedilo, prav tako vezano na neenakost staršev pri pravici do dopusta za otoke. Ta zakon, ki ga obravnavamo danes in velja samo za nekatere delovne organizacije ter ureja med drugim tudi višino regresa za prehrano med delom, je v veljavi od leta 1997. Od uveljavitve Zakona za uravnoteženje javnih financ pa zavezuje le še subjekte v večinski lasti lokalnih skupnosti oziroma države. Med ta podjetja sodi večina komunalnih podjetij v Sloveniji. Ker zaradi različne statusno pravne organiziranosti komunalnih podjetij oziroma njihove lastniške strukture prihaja v tej dejavnosti, ki imajo značaj dejavnosti posebnega družbenega pomena do različne obravnave delavcev, je takšno stanje potrebno odpraviti. Pri izplačilu povračila stroškov za prehrano je namreč prikrajšanih več tisoč, skoraj 10 tisoč komunalnih delavcev. Mesečno vsak od njih lahko prejme tudi do 30 evrov manj. Če je, primerjalno gledamo njihove kolege, iz zasebnih komunalnih podjetij, ki pa jih določila tega zakona ne omejujejo. Razlika v dnevem povračilu za njihovo

prehrano v višini 1,5 evra, nedvomno lahko vpliva občutno na kvaliteto malice v času službe, ki si jo ob sedaj priznanem regresu lahko privoščijo, zlasti ob dejstvu, da plače v komunalne dejavnosti niti približno niso v slovenskem povprečju. Kakovostna prehrana pa je eden ključnih dejavnikov ne samo za zdravje, pač pa vemo, da vrsta dela oziroma težavnost dela, ki ga zaposleni v komunalni opravljajo, terja primerno prehranjenost, slednja pa odločno vpliva na njihovo delovno učinkovitost. Seveda je smiselno, da se takšne anomalije in diskriminatorne prakse odpravijo.

V Poslanski skupini Desus se absolutno strinjamo in soglasno stojimo za predlagano spremembo zakona, ki v večji meri dopušča dialog socialnim partnerjem. Pozitivno presenečenje pri tem predlogu zakona je, da se pri prizadevanju zanj moči združili v obe strani, delojemalci in delodajalci, ki običajno pri delu na / nerazumljivo/ temah težko najdejo skupni jezik. Na primer, ob vsakem poizkusu dviga minimalne plače se je slišalo nemalo negodovanja ali celo grožnje po odpuščanjih, danes pa smo priča zlorabam oziroma iskanju možnosti kako ne spoštovati novo zakonsko ureditev, ki je pričela veljati z letošnjim letom. Priča smo tudi prenosu posledic zvišanja minimalne plače na končnega uporabnika. Posebej so to v preteklosti zdaj občutili oskrbovanci domov za starejše, enako se dogaja tudi letos. Zaradi zakona, ki ga sprejemamo danes, se lahko zgodi enako, torej dvig cen komunalnih storitev. Seveda poslanci Poslanske skupine Desus pričakujemo, da se to le ne bo zgodilo. Kot že povedano, bomo v poslanski skupini glasovali za predlagani zakon.

Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala gospod poslanec.

Gospod Dušan Šiško, Poslanska skupina SNS.

Izvolite gospod poslanec.

5. TRAK: (TB) - 9.20

DUŠAN ŠIŠKO (PS SNS): Lep dober dan vsem skupaj.

Problematika neenakega povračila stroškov prehrane delavcem v komunalnih podjetjih, se namreč vleče že kar nekaj časa in prav je, da se to vsaj začasno sistemsko uredi, čeprav ne vem, kje ste bili do sedaj vsi. Ni pravično, da delavci, ki opravljajo primerno delo v okviru izvajanja javne gospodarske službe, prejemajo različne zneske pri povračilu stroškov prehrane, samo zaradi različne statusne oblike oziroma lastništva. Delavci v komunalnih podjetjih, ki so v zasebni lasti, namreč prejemajo precej višji znesek povračila stroškov prehrane med delom, kot delavci, ki so zaposleni v komunalnih podjetjih, ki so v javni lasti.

Prvi prejemajo povračilo stroškov prehrane v skladu s kolektivno pogodbo komunalnih dejavnosti, drugi pa v skladu z veljavnimi določbami zakona. Se pravi, da za isto delo prejme komunalni delavec 2 evra manj za malico, samo zato, ker je zaposlen v javnem podjetju. Gre za povsem neupravičeno diskriminacijo oziroma neenakopravno obravnavo zaposlenih v družbah, ki jih zavezuje ta zakon v primerjavi z ostalimi delavci, ki so zaposleni v isti dejavnosti.

Komunalni delavci opravljajo delo na terenu v težkih in neugodnih pogojih. Da lahko opravljajo svoje delo, morajo biti prehranjeni in fizično pripravljeni. To si lahko zagotovijo le z ustrežno in redno prehrano. Razlika v izplačilu stroškov prehrane je približno 2 evra, kar pa ni malo. Torej, prvi gre lahko na topel obrok, drugi pa samo

na sendvič oziroma vsak drugi dan na topel obrok. Če preračunamo, na letni ravni to za komunalnega delavca v javnem podjetju pomeni 400 evrov nižje nadomestilo za prehrano, kot ga prejme komunalni delavec v zasebnem podjetju. Prav je, da se socialnim partnerjem dopusti svobodo pri usklajevanju višine prejemkov zaposlenih. Tako bi rešili težko neenako obravnavanje zaposlenih, ki jih omejuje veljavni zakon. Anomalije se seveda pojavljajo tudi na drugih področjih in ne samo na področju komunalne dejavnosti. Sprememba zakona bi tako vsaj začasno sistemsko rešila vsa področja, za katera velja trenutno veljavna zakonska ureditev. Kljub temu, da je predlog dober, pa imamo seveda pomisleke. Nikjer ni namreč podana ocena finančnih posledic. Sprememba bo vsekakor imela finančne posledice za določene delodajalce in sicer v tistih dejavnostih, kjer kolektivne pogodbe določajo višje zneske izplačil, kot jih določa veljavni zakon. Vprašanje je, kako bodo delodajalci rešili finančno breme, ki bo nastalo kot posledica višjih izplačil za povračilo prehrane. Verjetno, bojo zvišali cene storitev, kar bo pa spet povzročilo splošno nezadovoljstvo in smo spet tam, kjer ne vemo, kaj bomo počeli, če se bo dvignila cena storitev. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za vašo predstavitev. Gospa Suzana Lep Šimenko, v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite, gospa poslanka.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Zbornica komunalnega gospodarstva in Sindikat komunale, sta z 7 tisočimi overjenimi podpisi volivcev, v Državni zbor vložila zakon, ki je danes pred nami. Sprememba zakona se nanaša na odpravo omejitev pri kolektivnem dogovarjanju na način, da se socialnim partnerjem omogoči, da se bodo sami za delavce v komunalni dejavnosti, dogovarjali o višini prejemkov zaposlenih. Trenutno velja diskriminatorna obravnavanje delavcev, ki delajo v komunalnih podjetjih, v lasti lokalnih skupnosti, napram tistim, ki delajo v komunalnih podjetjih s koncesijo. Tisti, ki so v lasti lokalnih skupnosti, lahko izplačajo povračilo za malico zgolj v višini 4,2 evra, medtem ko imajo drugi povračilo stroškov za prehrano

6. TRAK: (SC) - 9.25

(nadaljevanje) v višini 6,12 evrov kot je dogovorjeno v kolektivni pogodbi komunalnih dejavnosti. V Slovenski demokratični stranki se strinjamo, da povračilo za malico v višini 4,2 evra za fizične delavce ne zadostuje in da je 6,12 evrov minimum, ki si ga seveda zaslužijo. Moti nas pa, da Vlada ni realizirala sklepa, ki je bil sprejet na Ekonomsko-socialnem svetu in sicer 30. 3. 2018, ki jo je zavezoval k pripravi ustreznega predpisa, na podlagi katerega bi prenehala veljavnost določb Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterimi drugimi prejemki, ki se nanašajo na delo na področju negospodarskih dejavnosti. 16. novembra 2018 po nastopu vlade Marjana Šarca je bila ta točka ponovno izpostavljena a zgodilo se ni nič. Zakon, ki je danes pred nami za določeno skupino ljudi sicer rešuje izpostavljeno problematiko žal pa ne za vse. Kot je bilo izpostavljeno že na matičnem Odboru za delo zakon ne bo rešil problema za vse, ki so sicer tudi dali svoje podpise k tej

zakonski pobudi. Svoje podpise so namreč dodali tudi zaposleni, ki prav tako delajo v težkih pogojih to so zaposleni na podjetju Dars. A, ker podjetje Dars ne zavezuje nobena kolektivna pogodba dejavnosti za njih problem ostaja. Zaposleni podjetja Dars tako tudi v naprej ne bodo mogli prejemati višjega povračila za malico. Ker so prispevali svoje podpise k tej zakonski pobudo imajo seveda upravičena pričakovanja in prav bi bilo, da se ta problem uredi tudi za njih.

V Slovenski demokratični stranki bomo podprli pobudo, ki je, zaradi nereagiranja prejšnje in trenutne vlade v odhodu bila vložena s podpisi volivcev. Pričakujemo pa, da se bo v najkrajšem možnem času uredila diskriminatorna ureditev za vse, da bodo tudi fizični delavci, ki so zaposleni v podjetju Dars deleži večjega povračila za malico. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa poslanka. Gospod Aljaž Kovačič, Poslanska skupina Lista Marjana Šarca. Izvolite, gospod poslanec.

ALJAŽ KOVAČIČ (PS Levica): Hvala za besedo, predsednik.

Spoštovana predlagateljica, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Za vsako naseljeno območje je nujno potrebna zagotovitev osnovnih materialnih pogojev, saj le z urejenim bivalnim prostorom z vso potrebno infrastrukturo lahko omogočimo razvoj vseh ostalih dejavnosti. Tako kot se je struktura naselja razvijala vzporedno z njihovim razvojem so se razvijale in spreminjale tudi različne dejavnosti povezane z urejenim okoljem in prostora oziroma komunalne dejavnosti. Komunalna dejavnost je torej za sleherno državo izjemnega pomena. Zaposleni v tej dejavnosti pa za javno dobro deluje v vseh mogočih vremenskih razmerah poleti in pozimi. V Sloveniji je žal prišlo do situacije, ko so delavci v javnih komunalnih podjetjih postavljeni v neenak položaj napram tistim, ki so zaposleni v zasebnem sektorju. Razlika v nadomestilu stroškov za prehrano je namreč v več kot 400 evrov za opravljanje istega dela pod istimi pogoji in to le zato, ker so eni zaposleni v podjetju katerega lastnik oziroma večinski lastnik je država ali občina drugi pa v zasebnih podjetjih. Slednji imajo namreč skladno s kolektivno pogodbo komunalnih dejavnosti, ki med drugim določa tudi višino povračila različnih stroškov delavcev v zneskih kot so bili dogovorjeni s strani reprezentativnih sindikatov in delodajalskih organizacij povračilo stroškov prehrane med delom določeno pri dobrih 6 evrih dnevno. Na drugi strani pa komunalni delavci zaposleni v podjetjih v lasti ali pretežni lasti države oziroma lokalne skupnosti, zaradi določb trenutno veljavnega zakona prejemajo nekaj več kot 4 evre dnevno. Naj poudarim, da pri teh omejitvah ne govorimo o omejitvi na podlagi dejansko opravljenega dela oziroma vrste dela temveč na podlagi načina organizacije oziroma statusa.

Danes je pred nami novela Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, s katerimi bomo izenačili povračilo stroškov prehrane med delom delavci v zasebnih komunalnih podjetjih in med delavci v javnih komunalnih podjetjih. Z novelo bomo tako odpravili omejitve pri izvajanju kolektivne pogodbe in socialnim partnerjem dali proste roke, kar se tiče uveljavljanja višine prejemkov zaposlenih. Pri tem pa se bo ureditev omenjenega zakona ohranila v veljavi v tisti dejavnosti, ki niso urejene s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti. V zvezi s tem pa od pristojnega ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake

možnosti pričakujemo, da v bodoče pripravi ustrezen predpis, s katerim bo prenehala veljava

7. TRAK: (JJ) - 9.30

(nadaljevanje) Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, pri čemer poziva tudi Ekonomsko socialni svet.

Veseli nas, da danes obravnavana novela zakona uživa podporo tako Vlade, sindikatov, kot tudi delodajalcev. Poleg tega pa je bil predlog zakona soglasno podprt tudi na matičnem delovnem telesu. V Poslanski skupini Lista Marjana Šarca bomo predlog tudi danes podprli, pri čemer pozivamo vse pristojne, da zaradi sprememb ne bodo zvišali cen komunalnih storitev.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala gospod poslanec. Gospod Soniboj Knežak Poslanska skupina socialnih demokratov. Izvolite gospod poslanec.

SONIBOJ KNEŽAK (PS SD): Hvala predsednik. Spoštovane, spoštovani!

Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterimi drugimi prejemki, ki veljajo za zaposlene v državnih organih, organih lokalnih skupnosti, agencijah, javnih zavodih in javnih podjetjih, ter v bankah, ki so v večinski lasti države in drugimi stroški povezani z delom določajo tudi povračilo stroškov za prevoz na delo in malico. Namen predlagane spremembe zakona, ki ste ga predlagala Sindikat komunalnih delavcev in Zbornica komunalnih podjetij s podporo 5000 volivcev o izenačenju zaposlenih pri povračilu stroškov v zvezi z delom v javnih in zasebnih podjetjih, ki opravljajo komunalno dejavnost. Sindikat in zbornica predlagata spremembo zakona, ki bi določil, da višina povračila stroškov v zvezi z delom, ki jih določa zakon velja po zakonu v kolikor ni s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti določeno drugače. V primeru komunalnih delavcev je namreč problema, da kolektivna pogodba za zaposlene v komunalni dejavnosti določajo višino malice v višini 6,12 evra, vendar takšno višino malice prejemajo samo delavci v zasebnih komunalnih podjetjih, v javnih komunalnih podjetjih, ki so v lasti občin in so zavezane spoštovati zakon, ki ga obravnavamo danes, pa določa višino povračila za malico v višini 4,20 evra. Pri povračilu stroška za malico so tako zaposleni v komunalnih podjetjih neupravičeno ločeni glede na status podjetja v katerem so zaposleni ne glede na dejansko obliko dela, ki ga opravljajo. Vsi zaposleni v komunalni dejavnosti namreč opravljajo isto ali podobno delo, dobijo pa različno povračilo za malico. Poleg tega sindikati in zbornica opozarjata, da gre v primeru komunalnih delavcev večinoma za zaposlene, ki opravljajo fizično zahtevnejša dela na terenu, kjer je težko zagotoviti ustrezno malico za samo 4,20 evra. Socialni demokrati predlagano spremembo podpiramo, ker bomo s tem priznali pristojnost socialnih partnerjev, da avtonomno uredijo pravice in obveznosti iz delovnih razmerjih, jim omogočili, da se dogovorijo za drugačno rešitev, kot jo trenutno določa zakon. Predlog podpiramo tudi zato, ker sledi splošnemu načelu v delovnem pravu, ki določa, da se pravice in obveznosti v delovnih razmerjih ne urejajo v obliki maksimalnih delovnih standardov, ampak kot minimalna delovna pravila, ki jih je mogoče nadgraditi na kolektivni ravni s kolektivnimi pogodbami med delodajalci in delavci. Namen tega načela je, da je vedno možno v kolikor pride do dogovora med socialnima partnerjema urediti ugodnejše pravice za vse delavce. S

predlagano spremembo sledimo temu načelu in dopuščamo socialnim partnerjem svobodo pri usklajevanju višin prejemkov ter odpravljanju omejitev, ki neupravičeno povzročajo neenak položaj pri povračilu stroškov za malico med delavci v komunalni dejavnosti glede na to ali so zaposleni v javnem ali zasebnem sektorju.

Kolega Predrag Bakovič je v mesecu decembru 2018 tovrstno problematiko naslovil tudi na Vlado Republike Slovenije od katere je dobil odgovor, da bodo v najkrajšem času pripravili ustrezen zakon. Žal mi je, da do tega ni prišlo in da so morali sindikati organizirati zbiranje podpisov, me pa veseli, da bomo končno to nepravilnost z današnjim dnevom tudi odpravili.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala gospod poslanec.

Gospa Mojca Žnidarič v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite gospa poslanka.

MOJCA ŽNIDARIČ (PS SMC): Hvala predsednik. Spoštovane in spoštovani!

Socialni dialog je namenjen temu, da se strateška vprašanja in ukrepi, ki se nanašajo na ekonomsko in socialno politiko obravnavajo v sodelovanju in doseganju soglasja z delodajalci, delojemalci in Vlado kot tretjo udeleženko. Predlog zakona, ki ga danes obravnavamo je pozitiven primer takšnega socialnega dialoga in celo primer ko se z namenom doseganja skupnega cilja na isto stran postavijo tako sindikati, kot delodajalci. To pravzaprav kaže, da je socialni dialog še vedno živ in predvsem možen, s čimer smo v Poslanski skupini SMC zadovoljni in podpiramo odpravo diskriminacije, ki jo zakonska sprememba naslavlja. Prav je, da se socialnim partnerjem dopušča določena avtonomija pri urejanju delovnih razmerij oziroma se jim omogoča svoboda kolektivnega dogovarjanja, kar je tudi glavni namen

8. TRAK: (VP) 9.35

(nadaljevanje predlaganih zakonskih sprememb, ki jih danes obravnavamo. Posledica veljavne ureditve je namreč takšna, da delavci v komunalnih podjetjih prejema različno plačilo regresa za malico glede na statusno obliko delodajalca, pri katerem so zaposleni. S tem se pravzaprav že vrsto let omogoča neutemeljeno razlikovanje med delavci in različen socialen položaj zaposlenih v komunalnem sektorju, ki večinoma opravljajo zahtevna fizična dela. Razlike se v praksi kažejo v tem, da delavci podjetij v lasti lokalnih skupnosti na letni ravni prejmejo približno 340 evrov regresa za prehrano med delom manj kot delavci v podjetjih zasebnega sektorja.

V poslanski skupini SMC smo že na seji matičnega delovnega telesa izrazili pričakovanje, da se višji stroški dela ne bodo prevalili na končne uporabnike. Ne želimo si, da bo današnja sprememba zakona rezultirala v višji ceni položnice, ki jo državljanke in državljani plačujejo za komunalne storitve. Ta odgovornost sloni na samih komunalnih podjetjih in to naše pričakovanje izražamo tudi danes. Predlogu zakona pa izrekamo podporo, saj smo podporniki predlogov in rešitev, ki temeljijo na načelih enakega obravnavanja, pogodbene svobode ter prostega socialnega dialoga. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa poslanka.

Gospod Miha Kordiš, poslanska skupina Levica.
Izvolite, gospod poslanec.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Zakon, o katerem se danes pogovarjamo, od sprejetja ZUJF-a ne velja več za javne uslužbenke. Velja pa za delodajalce v večinski lasti državi oziroma občin, med drugimi tudi za komunalna podjetja, torej za delavce, ki delajo v podjetjih v večinski državni oziroma občinski lasti.

Kaj zakon počne? Omejuje višine izplačil in delodajalcem preprečuje, da bi izplačali višja povračila stroškov povezane z delom. Če so, denimo, višja izplačila dogovorjena v kolektivni pogodbi na ravni dejavnosti, ta za delavce v občinskih podjetjih ne more veljati. Tako, denimo, delavci v občinskem komunalnem podjetju dobijo nižje nadomestilo za malico kot delavci v podjetju s koncesijo ali v privatnem podjetju. S to novelo pa se predlaga, da se lahko višina na ravni kolektivnih pogodb določi drugače.

A vendarle gre za parcialno rešitev, saj bodo tisti delavci, ki spadajo pod ta zakon a na drugi strani nimajo kolektivnih pogodb, s katerimi bi bilo določeno višje nadomestilo – te delavci bodo ostali na istem. Se pravi, samo če za njih veljajo ugodnejša določila v kolektivnih pogodbah bodo prejeli višja povračila za malico, drugače bodo še vedno prejeli povračilo v višini 4,2 evra.

Problem, ki ga opisuje predlagatelj, da, citiram: »gre za fizično zahtevna dela in da ustrezne prehrane za 4,2 evra ni mogoče zagotoviti«, torej vztraja za delavce v ostalih panogah. Višina povračila za malico se denimo ne bo spremenila za delavce DARS-a, pa je to samo en primer. Če torej s 4,2 evra ni mogoče zagotoviti ustrezne prehrane, potem to ne more veljati samo za nekatere delavce ampak mora veljati vsaj za vse delavce, ki opravljajo fizično zahtevna dela.

Kljub temu, čeravno gre za parcialno rešitev, ki izboljšuje položaj le določene skupine delavcev in čeprav pri tem uporablja argumente, ki veljajo za vse, bomo ta zakon podprli.

Sindikate pa pozivam, da naj zahtevajo več. In politiko, da jih pri teh pozivih sliši.
Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

In kot zadnja imate besedo, to je velika čast, gospa Iva Dimic, poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati.
Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani.

Predlog zakona je Državnemu zboru predložila skupina 5 tisoč volivcev. Predlagatelji z zakonom želijo odpraviti omejitve pri kolektivnem dogovarjanju usklajevanja višini prejemkov zaposlenih, ki jih zavezuje kolektivna pogodba komunalnih dejavnosti. S sprejetjem zakona bi se socialnim partnerjem dopustilo svobodo pri usklajevanju višine prejemkov zaposlenih. Odpravilo bi se omejitve, ki trenutno neutemeljeno povzročajo socialne neenakosti med zaposlenimi. Skupini državljanov, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena, bo omogočeno, da si bodo med delom omogočili primerno prehrano.

9. TRAK: (SB) – 9.40

(nadaljevanje) Bitka za odpravo krivične anomalije, ki delavce, ki opravljajo primerljivo delo v okviru izvajanja javne gospodarske službe in jih postavlja v neenak položaj kar se tiče povračil stroškov prehrane med delom, se bje že od leta 2016. Po mnenju zbornice komunalnega gospodarstva in sindikata komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami, gre za neutemeljeno razlikovanje, ki je še zlasti neprimerno zaradi vrste dela, ki ga opravljajo delavci komunalnih podjetij, večinoma na terenu, težko fizično delo in neugodni pogoji kar terja primerno prehranjenost. Predlagana ureditev omogoča, da se pri zagotavljanju povračil določenih stroškov v zvezi z delom upošteva ureditev kot jo socialni partnerji dogovorijo s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti in se socialnim partnerjem prizna, da avtonomno urejajo pravice in obveznosti iz delovnih razmerij. V Novi Sloveniji poudarjamo, da morajo delavci za svoje delo dobiti pošteno plačilo, njihovo zaposlitev jim mora nuditi ustrezno raven varnosti in stabilnosti. V Novi Sloveniji podpiramo kolektivne pogodbe kot pomemben pravni vir in socialni dialog kot obliko sodelovanja in sporazumnega reševanja sporov, zato bomo predlog zakona podprli.

PREDSEDNIK DEJAN ŽIDAN: Hvala gospa poslanka tudi za vašo predstavitev. S tem smo, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, zaključili predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili jutri, 29. januarja 2020 v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.